

วรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยแบ่งออกเป็นหัวข้อดังนี้

2.1 การสอนภาษาไทย

2.2 การเขียนสะกดคำ

2.3 การสร้างแบบฝึก

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การสอนภาษาไทย

หลักสูตรประถมศึกษา กำหนดให้ภาษาไทยอยู่ในกลุ่มทักษะเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ ซึ่งมีจุดประสงค์ จะให้เป็นเครื่องมือแก่ผู้เรียนที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน อันได้แก่การติดต่อสื่อสาร การเรียนรู้ในกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ การแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน และการประกอบอาชีพ ดังนั้น การเรียนการสอนภาษาไทย จึงมีความมุ่งหวังให้นักเรียนมีคุณลักษณะ ดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ, 2534)

1) ใช้ภาษาสื่อความได้ ให้นักเรียนมีทักษะทางภาษา ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สามารถนำไปใช้ในการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนักเรียนต้องมีพฤติกรรมดังนี้

- (1) ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา
- (2) ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะและบุคคล
- (3) มีความคิดและวิจารณญาณในการใช้ภาษา

2) เห็นคุณค่าและความงามของภาษาไทย มุ่งให้นักเรียนเห็นความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนภาษาไทยและช่วยอนุรักษ์ไว้ในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ นักเรียนจะต้องมีพฤติกรรมดังนี้

- (1) ตระหนักในคุณค่าของภาษาไทย
- (2) เห็นความงามของภาษาไทย
- (3) มีความภูมิใจในการใช้ภาษาไทย

3) มีนิสัยรักการอ่าน ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านคล่อง เขียนคล่อง มีนิสัยที่ดีในการอ่าน หนังสือหลายประเภท และอ่านได้เป็นจำนวนมาก เป็นพฤติกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และสร้าง นิสัยในการแสวงหาความรู้ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต

กรมวิชาการ (2534) ได้เสนอแนะแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยไว้ดังนี้

1) ฝึกทักษะทั้ง 4 ให้สัมพันธ์กันทั้ง การฟัง การพูด การอ่านและการเขียนซึ่งเป็น กระบวนการใช้ภาษาที่ถูกต้อง แต่อาจแยกย่อยออกไปฝึกทีละทักษะ

2) ฝึกทักษะทางภาษาซ้ำๆ และบ่อยๆ จนเกิดความชำนาญและหมั่นฝึกฝน ทบทวนอยู่เสมอ ครูต้องส่งเสริมให้นักเรียนฝึกทักษะ เป็นรายกลุ่มอย่างทั่วถึง

3) ฝึกให้นักเรียนรู้หลักเกณฑ์ทางภาษา ควบคู่กับการใช้ภาษาและให้รู้วัฒนธรรมทางภาษา

4) ส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนภาษาไทย ไปใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารในชีวิตประจำวัน และใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนกลุ่มประสบการณ์อื่นๆ

5) ปลุกฝังเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย โดยสอนให้เห็นคุณค่าและตระหนักในความ สำคัญของภาษาไทย ทั้งในส่วนที่จำเป็นต้องใช้เพื่อการสื่อสาร และในด้านการอนุรักษ์มรดกทาง วัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ

6) ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความพอใจในความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความ จรรโลงใจโดยใช้ธรรมชาติ บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่เหมาะสมกับวัยและระดับชั้นมาเป็นสื่อ การสอน

7) ส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และเฝ้าหาความรู้จากแหล่งต่างๆ เพื่อประโยชน์ ในการดำเนินชีวิต

8) สอดแทรกคุณธรรมต่างๆ เช่น การมีระเบียบวินัย ความอดทน ความขยัน ความรับผิดชอบ ฯลฯ เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามหลักสูตร

9) ฝึกให้นักเรียนเป็นคนช่างสังเกต จดจำ และจดบันทึกต่างๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ทางภาษา ได้รับความรู้ ความเพลิดเพลิน และเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

10) นำภาษาที่ใช้ในสังคมแวดล้อมมาเป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียน สัมพันธ์กับ การเรียนและสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

11) ให้แบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยเฉพาะในเรื่องการใช้ภาษาของครูในการสอนและสื่อ ความหมายในโรงเรียน

12) เน้นการพัฒนาทางภาษาของนักเรียน ในการวัดผลประเมินผล ต้องคำนึงถึงวัย ระดับชั้น นักเรียนในชั้นต้นๆ จะฝึกเรื่องที่มีโครงสร้างง่ายๆ พอชั้นสูงขึ้นจะยาก และซับซ้อนยิ่งขึ้น ตามลำดับ ดังนั้น ขั้นตอนความสามารถของนักเรียน จะเป็นไปตามกระบวนการที่ครูสอนเรื่อง บางเรื่องก็สามารถเรียนได้ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงมหาวิทยาลัย เช่น การรายงาน การอภิปราย การโต้วาที ฯลฯ จึงต้องมีการวัดผลหรือประเมินผลโดยใช้เกณฑ์ที่แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนเป็นหลัก

13) ส่งเสริมให้นักเรียนประเมินผลการเรียนภาษาของตนเอง เพื่อพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ตามลำดับ

14) ศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องทางภาษาของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาได้ถูกต้อง

15) สอนซ่อมเสริมเมื่อทราบว่า นักเรียนขาดทักษะทางภาษา ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้าน เพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุผลสำเร็จในการเรียนภาษาไทย

16) การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนเรียนภาษาไทยด้วยความสนุกสนาน สนใจโดยใช้ เกม เพลง เพื่อเป็นสื่อช่วยให้นักเรียนชอบเรียนภาษาไทยและรักภาษาไทย

17) จัดหาหนังสือที่เหมาะสม มาให้นักเรียนอ่านมากๆ เพื่อส่งเสริมการอ่านหนังสือในห้องสมุด เพื่อให้นักเรียนอ่านคล่องและมีความรู้กว้างขวาง

มณฑา ธงอินเนตร (2528) กล่าวว่า การเรียนภาษาไทยนอกจากจะมีความสำคัญในตัว ของมันเองแล้ว ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนวิชาอื่นๆ ได้อีกด้วย ดังนั้นการ เรียนภาษาไทย จึงไม่น่าจะจำกัดอยู่เฉพาะในชั่วโมงภาษาไทยเท่านั้น ซึ่งการสอนภาษาไทยควรยึดหลักต่อไปนี้

- 1) สอนภาษาไทยให้สอดคล้องกับธรรมชาติ
- 2) สอนภาษาไทยเมื่อนักเรียนมีความพร้อม นั่นคือ ควรมีการนำเข้าสู่บทเรียน
- 3) ควรมีการฝึกฝนอยู่เสมอ ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ จึงต้องมีการฝึกฝนอยู่บ่อยๆ โดยครู จัดกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดที่น่าสนใจ
- 4) ผู้สอนเป็นตัวอย่างที่ดีทางภาษา
- 5) ฝึกให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยใช้หลักเกณฑ์ที่เรียนมาเรียนรู้ค่าและความรู้ใหม่
- 6) ใช้สื่อการสอนภาษาไทย เพื่อให้เด็กเรียนรู้ค่าด้วยความเข้าใจ

- 7) สอดแทรกการสอนภาษาไทยได้ในทุกวิชา
- 8) สอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น
- 9) ควรส่งเสริมการคิดในการสอนภาษา การสอนให้เด็กคิดเป็น มีเหตุผล มีวิจารณญาณ รู้จักแก้ปัญหา ครูสอนได้โดยรู้จักใช้คำถาม
- 10) ต้องประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นระยะ
- 11) เรื่องที่นำมาสอน ต้องมีความหมายต่อนักเรียน เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเด็ก เป็นรูปธรรม และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

อัจฉรา ชีวพันธ์ (2531) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้ ความคิด มีทักษะ และมีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทย การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาจึงควรดำเนินการในแนวทางดังนี้

- 1) ให้นักเรียนได้มีโอกาสดีกทักษะทั้ง 4 ด้านคือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้สัมพันธ์กับความคิด
- 2) ให้นักเรียนได้มีโอกาสดีกที่จะค้นคว้าด้วยตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยมีครูเป็นผู้สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนได้มีการศึกษาค้นคว้า
- 3) ให้นักเรียนได้มีโอกาสดึงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อที่จะได้เรียนรู้ด้วยความเข้าใจ
- 4) ให้นักเรียนได้มีโอกาสดีกฝนอย่างสม่ำเสมอ การเรียนภาษาไทยจะบรรลุผลได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น นักเรียนต้องมีทักษะทางภาษาที่คล่องแคล่ว
- 5) ให้นักเรียนมีโอกาสดีกฝนตนเองให้เป็นผู้ที่ช่างสังเกต โดยที่ครูส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักเก็บรวบรวมเรื่องราวต่างๆ ที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สามารถมีความรู้ที่กว้างขวางขึ้น และนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์
- 6) ให้นักเรียนมีโอกาสดีกหรือมีส่วนร่วมในการประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนทุกระยะ โดยครูเป็นผู้ประเมินเป็นระยะแล้วแจ้งให้นักเรียนทราบ พร้อมทั้งนำผลการประเมินไปปรับปรุงการเรียนการสอน
- 7) ให้นักเรียนได้มีโอกาสดีกแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการเรียนภาษาไทย โดยครูอาจจัดกิจกรรมซ่อมเสริมให้

8) ให้นักเรียนได้มีโอกาสดูฝึกฝนการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดกิจกรรมการสอนให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน รู้จักการวางแผนร่วมกัน รู้จักการใช้ภาษาเพื่อสื่อความเข้าใจกันตลอดจนถึงการรู้จักแก้ปัญหา หรือประเมินผลงานร่วมกัน

9) ให้นักเรียนได้มีโอกาสร่วมสร้างเสริมเจตคติที่ดี และถูกต้องในการเรียนภาษาไทย และวรรณคดีโดยครูควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

2.2 การเขียนสะกดคำ

2.2.1 ความหมายของการเขียนสะกดคำ

สุนันtha ไรรัจ (2511) กล่าวว่า การเขียนสะกดคำ เป็นการเรียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ในการเขียนอย่างถูกต้อง ตามพจนานุกรม

ยุพดี พูลเวชประชาสุข (2511) ได้ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำว่าเป็นการเขียนโดยเรียงลำดับพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ภายในคำหนึ่งๆ ได้ถูกต้องตามหลักพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2531) กล่าวว่า การเขียนสะกดคำหมายถึงวิธีการเขียนคำโดยเรียงลำดับอักษรภายในคำหนึ่งๆ เพื่อออกเสียงได้ชัดเจน และสื่อความหมายได้ถูกต้องตามที่ผู้เขียนต้องการ

Gerberich และ Jorgenson ให้ความหมายของการเขียนสะกดคำว่าเป็นการเรียงพยัญชนะ สระได้อย่างถูกต้อง (อ้างถึงใน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี, 2535)

จากความหมายของการเขียนสะกดคำที่กล่าวมา พอสรุปได้ว่า การเขียนสะกดคำ เป็นการเขียนเรียงลำดับพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ภายในคำหนึ่งๆ เพื่อออกเสียงได้ชัดเจน และสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง ตามหลักพจนานุกรม

2.2.2 สาเหตุของการเขียนสะกดผิด

ศรียา และประภัสสร นิยมธรรม (2520) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุการเขียนสะกดคำผิดดังนี้

- 1) สะกดคำผิดเพราะความเลินเล่อ
- 2) สะกดผิดเพราะไม่ชอบอ่าน เด็กที่ไม่ชอบอ่านมักจะขาดความสังเกต
- 3) สะกดผิดเพราะแยกเสียงได้ไม่ดี ซึ่งอาจมีความบกพร่องมาจากการฟัง

4) สะกดผิดเพราะสายตาไม่ดี

5) สะกดผิดเพราะขาดหลักเกณฑ์

สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2531) กล่าวถึงสาเหตุที่นักเรียนสะกดผิดไว้ดังนี้

1) ไม่ทราบความหมายคำ

2) ใช้แนวเทียบผิด

3) อ่านออกเสียงผิด

4) มีประสบการณ์ผิด

5) ไม่รู้หลักภาษา

ประเทือง คล้ายสุบรรณ (2533) กล่าวว่า การเขียนผิด คือการเขียนตัวอักษร ถ่ายทอดเสียงหรือความหมายผิดไป การเขียนผิดมาจากสาเหตุต่างๆ เฉพาะตัวแต่ละบุคคลมากมาย แต่ที่เป็นสาเหตุจากเรื่องใหญ่ๆ ร่วมกัน คือเรื่องต่อไปนี้

1) เขียนผิดเพราะออกเสียงผิด

2) เขียนผิดเพราะเห็นรูปคำหรือตัวอย่างที่ผิด

3) เขียนผิดเพราะใช้แนวเทียบผิด

4) เขียนผิดเพราะไม่ทราบความหมายของคำ

5) เขียนผิดเพราะไม่รู้หลักเกณฑ์ทางภาษา

กรรณิการ์ พวงเกษม (2533) กล่าวถึงสาเหตุของการเขียนสะกดคำผิด ไว้ดังนี้คือ

1) วางสระและวรรณยุกต์ไม่ถูกต้อง

2) นักเรียนเขียนคำพ้องเสียงผิด เขียนรอยไม่ได้นึกถึงความหมาย เขียนตามเสียงที่ได้ยิน

ได้ยิน

3) เขียนคำที่ใช้ตัวสะกดไม่ตรงมาตราตัวสะกดผิด

4) เขียนคำที่มีตัวการันต์ผิด

5) เขียนคำที่มีสระเสียงสั้นและเสียงยาวสลับกัน

6) เขียนคำควบกล้ำผิด

7) เขียนพยัญชนะบางตัวไปซ้อนกัน บางตัวห่างออกไป

8) เขียนคำที่มาจากภาษาต่างประเทศผิด

จากสาเหตุของการเขียนสะกดคำผิดที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การเขียนสะกดคำผิด มีสาเหตุมาจาก การออกเสียงคำผิด ได้รับตัวอย่างหรือมีประสบการณ์จากรูปคำที่ผิด ใช้แนวเทียบ คำที่ผิด ไม่มีความรู้และความเข้าใจในความหมายของคำ เขียนผิดเพราะไม่รู้หลักเกณฑ์ทาง ภาษา อวัยวะในการรับเสียงและการมองเห็นมีความบกพร่อง และขาดความรอบคอบในการเขียน สะกดคำ

2.2.3 หลักการและข้อเสนอแนะในการสอนเขียนสะกดคำ

สามารถ ศักดิ์เจริญ (2517) ได้เสนอการเขียนสะกดคำไว้ดังต่อไปนี้

- 1) เห็นความสำคัญโดยพยายามชี้แจงให้นักเรียนมีความรู้สึว่า การเขียนคำไทย ผิดเป็นเรื่องน่าอดสู พึงหลีกเลี่ยงให้มากที่สุด
 - 2) หมั่นชี้แจง เป็นการพยายามบอกคำที่นักเรียนมักเขียนผิด ชี้แจงให้เข้าใจและ สอนเขียนให้ถูกต้องทุกครั้ง
 - 3) แสดงแบบอย่าง ครูต้องใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเสมอ ทั้งการพูดและการเขียน
 - 4) ฝึกฝน พยายามหากิจกรรมที่น่าสนใจ สนุกสนานโดยถือหลักว่า ฝึกค่าน้อยๆ แต่ บ่อยๆ อย่างแม่นยำ
 - 5) ใช้อุปกรณ์ เลือกสื่อการเรียนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและตัวเด็ก
 - 6) ค้นความหมาย โดยสอนความหมายควบคู่ไปกับการสะกดคำ หัดให้นักเรียน สังเกตความหมายจากบริบท
 - 7) สอนแบบฝึกหัด จะต้องทำให้สม่ำเสมอ การแก้คำผิดเป็นเรื่องสำคัญ ครูจะละ เลยไม่ได้
 - 8) พัฒนาผล จะต้องวัดผลการเขียนสะกดคำของนักเรียน ทั้งรายกลุ่ม และราย บุคคลพยายามหาวิธีช่วยให้นักเรียนพัฒนาการเขียนของตนเอง
 - 9) ทุกคนร่วมมือ ครูที่สอนวิชาอื่นๆ ควรให้ความร่วมมือในการแก้ไขข้อบกพร่องใน การเขียนสะกดคำด้วย
- สมบัติ มหาสาร (2521) ได้เสนอแนะแนวคิดในการสอนสะกดคำให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้
- 1) คำที่นำมาเขียนสะกดคำ ควรเป็นคำที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน หรืออยู่ใน ความสนใจ

2) กระบวนการสะกดคำ ให้นักเรียนออกเสียง แปลความหมาย ผีก็แยกเสียง พยางค์ คำ กลับตานึกถึงคำ ต่อจากนั้นมองคำซ้ำให้เกิดความทรงจำ แล้วจึงให้สะกดคำ

3) หลักเกณฑ์การเลือกคำใหม่มาสะกดคำ คือ เป็นคำพ้อง คำที่ได้ยินจากเสียงพูด ของครูและคำที่ได้จากการอ่าน

4) ควรให้อ่านก่อนจึงให้เด็กเขียน ผีก็เขียนคำที่เขียนผิดบ่อยๆ เขียนตกหล่นและให้ หัดสะกดคำตามที่ตนพอใจ

5) การสะกดคำเป็นรายบุคคล เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนทำงานตามความสามารถไม่ควรใช้เวลาเกิน 15 นาที ต่อการเขียนสะกดคำแต่ละครั้ง

กรมวิชาการ (2524) ได้เสนอแนะกระบวนการเขียนสะกดคำ ดังนี้

1) ให้นักเรียนฝึกออกเสียงคำที่จะเขียนให้ชัดเจนและถูกต้อง

2) ให้นักเรียนรู้ความหมายของคำนั้น

3) ให้นักเรียนสะกดคำให้ได้

ประภาศรี สีหอำไพ (2524) ได้เสนอแนะกิจกรรมการสอนสะกดคำไว้ดังนี้

1) แบ่งกลุ่มให้ค้นหาคำศัพท์ในเรื่องที่เรียน นามาแลกเปลี่ยนกัน

2) รวบรวมคำศัพท์ไว้ในสมุด เรียบเรียงไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น เรียงลำดับตาม

พยัญชนะ เรียงตามความหมาย ฯลฯ

3) ครูบอกให้เขียนและตรวจโดยใช้บัตรคำ และพจนานุกรมประกอบการสอน

4) แข่งขันการสะกดคำยากบนกระดานดำ

5) ใช้เอกสารประกอบให้เลือกคำที่สะกดถูกจากเอกสารนั้นๆ

6) นำกฎเกณฑ์การเขียนสะกด มาแต่งเป็นคำประพันธ์ เพื่อให้จำได้ง่ายขึ้น

7) ฝึกการเขียนเรียงความแล้วให้ใช้พจนานุกรม ตรวจตัวสะกด การันต์ของตนเอง

หรือของเพื่อน

8) หาประโยค หรือข้อความสั้นๆ มาให้เติมศัพท์

9) เขียนรายงานคำที่มักสะกดผิด

10) นำเนื้อหาจากหลักภาษาไทย เช่น คำไทยที่มาจากภาษาบาลี สันสกฤต คำสมาส

สนธิ ควบกล้ำ ฯลฯ มาแต่งประโยครวบรวมไว้

11) ควรตรวจแก้ไขตัวสะกดในการฝึกเขียนทุกครั้ง ไม่ปล่อยให้นักเรียนสะกดผิด

โดยไม่แก้ไข

ประเทิน มหาจันทร์ (2530) กล่าวว่า ระดับความยากง่ายของคำ ทำให้การเขียนคำ มีความแตกต่างกัน คำที่ง่ายแก่การเข้าใจทั้งในด้านการเขียนและการให้ความหมาย ย่อมเรียนรู้ได้ง่ายกว่าคำที่เขียนยากและมีความซับซ้อน คำต่างๆ ที่เด็กเรียนรู้ได้ง่าย ได้แก่ คำที่เด็กคุ้นเคย มีประสบการณ์เกี่ยวกับคำนั้นๆ มาก่อน

คำที่เป็นคำนามย่อมเรียนรู้ได้ง่ายกว่าคำประเภทอื่นๆ เพราะคำนามเป็นคำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สามารถคำนึงรูปร่างได้ นอกจากนั้น ยังมีคำประเภทที่เกี่ยวข้องกับความจำเป็นในชีวิตประจำวันหรือเกี่ยวกับกิจกรรม หรือสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความพอใจ คำประเภทนี้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ง่าย ถึงแม้ว่าคำเหล่านั้นจะเขียนยาก อ่านออกเสียงถูกต้องได้ยากก็ตาม การเรียนรู้และเข้าใจความสัมพันธ์ของคำ จะช่วยให้การเรียนรู้คำเป็นไปโดยง่ายยิ่งขึ้น เพราะถ้าหากเด็กรู้จักคำเพียงคำเดียว คำอื่นๆ ที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับเด็กก็ย่อมจะเรียนรู้ด้วย

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กเข้าใจความหมายของคำ และจดจำคำ ครูควรปฏิบัติดังนี้

- 1) ควรเน้นความหมายของคำต่างๆ กับเรื่องตัวสะกดคำ
- 2) ครูควรให้เด็กรู้จักส่วนขยายในการทำความเข้าใจความหมายของคำ
- 3) ครูควรสอนให้เด็กเข้าใจความหมายของคำ โดยการศึกษาจากรูปประโยค
- 4) ครูควรสอนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ โดยการเห็นภาพ ฟังเสียง
- 5) ครูควรสอนให้เด็กใช้พจนานุกรม
- 6) ครูควรสอนให้เด็กรู้จักจับคู่คำกับสิ่งของ หรือรูปภาพ
- 7) ครูควรแนะนำให้เด็กรู้จักเล่นเกมเกี่ยวกับคำ

Fittigerald (1951) ได้เสนอขั้นตอนการเขียนสะกดคำไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1) ความหมายของการออกเสียง ครูต้องให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำ สังเกตคำ พร้อมกับการออกเสียง

2) สังเกตรูปคำ ครูให้นักเรียนสังเกตรูปคำที่สะกด และส่วนประกอบต่างๆ แยกคำเป็นพยางค์ ออกเสียงคำนั้นๆ เป็นพยางค์แล้วสะกดเป็นคำอีกครั้งหนึ่ง

3) การระลึกคำ ครูให้นักเรียนสะกดคำนั้นโดยไม่ต้องมองคำ และตรวจทานดูว่าการสะกดถูกต้องหรือไม่ ถ้าผิดให้ย้อนกลับไปทำตามข้อ 1, 2 อีกครั้ง

4) การเขียนคำให้ถูกต้องจากการจำ ใช้พยัญชนะ สระ ำ ที่ถูกต้องแล้วตรวจสอบดูว่าคำนั้นเขียนถูกต้อง ชัดเจนหรือไม่

5) การทบทวน ให้นักเรียนเขียนคำโดยไม่ต้องดูแบบ ถ้าเขียนถูกต้องสามครั้งก็แสดงว่ารู้จักคำนั้นแล้ว

King (1965) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเขียนสะกดคำตามหลักจิตวิทยา ดังนี้

- 1) ตรวจสอบ (Examine) เป็นการตรวจสอบคำที่จะให้นักเรียนเขียน อย่างระมัดระวัง
- 2) ออกเสียง (Pronounce) เป็นการออกเสียงคำที่จะเขียนให้ถูกต้อง
- 3) สะกดคำ (Spell) เป็นการฝึกสะกดคำที่จะเขียนด้วยปากเปล่า โดยออกเสียง
- 4) เขียน (Write) เป็นการฝึกเขียนคำที่สะกดนั้นๆ 5-10 ครั้ง แล้วตรวจสอบดูว่า

เขียนถูกต้องหรือไม่

- 5) ใช้ (Use) นำคำที่เขียนสะกดมาแต่งประโยค
- 6) ทบทวน (Review) ทบทวนคำที่เขียนสะกดคำแต่ละคำในโอกาสต่อไป

จากหลักการและข้อเสนอแนะต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ขั้นตอนการเขียนสะกดคำ ครูผู้สอนควรให้นักเรียนตระหนักหรือเห็นความสำคัญของคำที่เขียน คำที่ใช้ฝึกเขียน น่าจะเป็นคำที่นักเรียนใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในความสนใจของนักเรียน ให้นักเรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ คือเริ่มจากการได้ยินเสียง เห็นรูปคำ อ่านคำ ค้นหาความหมายคำ ฝึกเขียน ซึ่งอาจใช้แบบฝึกทักษะ นำคำมาแต่งประโยค จากนั้นให้นักเรียนปิดตาโดยไม่ต้องมองคำ สะกดคำจากการระลึก และให้นักเรียนฝึกทบทวนคำอยู่เสมอ โดยครูจะคอยให้คำแนะนำ ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนทันที และติดตามประเมินผลเป็นระยะ โดยแจ้งผลการประเมินให้นักเรียนทราบด้วย

2.3 การสร้างแบบฝึก

2.3.1 ความหมายของแบบฝึก

ราชบัณฑิตยสถาน (2525) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึก หมายถึงแบบฝึกหัดหรือชุดการสอนที่เป็นแบบฝึก ใช้เป็นตัวอย่างปัญหา หรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

วรรณ แก้วแพรง (2536) กล่าวว่า แบบฝึกหัดเสริมทักษะ คือแบบฝึกหัดที่ครูจัดให้แก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีทักษะเพิ่มขึ้น โดยการทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งด้วยความสนใจและพอใจ หลังจากนักเรียนได้เรียนรู้เรื่องนั้นๆ มาบ้างแล้ว ถ้านักเรียนได้ทำแบบฝึกเสริมทักษะหลายครั้งหลายหน พฤติกรรมของนักเรียนจะเปลี่ยนไป คือ ทำได้คล่องแคล่วรวดเร็วขึ้น ทำได้อย่างถูกต้องแม่นยำดีขึ้น และทำได้อย่างเป็นอัตโนมัติเพิ่มขึ้น

จรรยา ศรีพันธะบุตร (2533) กล่าวว่า แบบฝึกเป็นวิธีสอนที่สนุก นักเรียนสามารถทำงานหรือการบ้านได้คราวละหลายๆ ตรงจุดประสงค์ รู้ทิศทาง เพราะแบบฝึกเป็นตัวกำหนดกรอบอ้างอิงให้

จากความหมายของแบบฝึกที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า แบบฝึก คือแบบฝึกหัดหรือชุดฝึกที่ครูจัดทำแก่นักเรียนเพื่อเสริมทักษะเพิ่มขึ้น หลังจากที่ได้เรียนรู้เรื่องนั้น ๆ มาบ้างแล้ว โดยแบบฝึกต้องมีทิศทางตรงตามจุดประสงค์ ประกอบด้วยกิจกรรมที่น่าสนใจและสนุกสนาน

2.3.2 หลักเกณฑ์ในการสร้างแบบฝึก

ยุพิน พิพิธกุล (2525) กล่าวถึงการฝึกและสร้างแบบฝึกดังนี้

- 1) การฝึกจะให้ได้ดี ต้องเป็นรายบุคคล เพราะคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2) การฝึกควรฝึกไปทีละเรื่อง และเมื่อเรียนได้หลายบท ก็ควรจะฝึกรวบยอดอีกครั้งหนึ่ง

- 3) แบบฝึกหัดควรให้พอเหมาะไม่มากเกินไป
- 4) แบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนทำนั้น จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย
- 5) แบบฝึกที่ให้นักเรียน ควรฝึกหลายๆ ด้าน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจและจำได้
- 6) การฝึก พึงตระหนักอยู่เสมอว่า ฝึกอย่างไร นักเรียนจึงจะคิดเป็น

วรรณ แก้วแพรก (2526) กล่าวถึงหลักในการสร้างแบบฝึกว่า การสร้างแบบฝึกหัดเสริมทักษะ เพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ครูต้องมีหลักในการจัดแบบฝึกหัดเสริมทักษะ ดังนี้คือ

- 1) มีจุดมุ่งหมายในการจัดแบบฝึกหัดเสริมทักษะอย่างชัดเจน
- 2) ต้องจัดจากง่ายไปหายาก และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 3) ต้องจัดหลังจากสอนบทเรียน หรือเนื้อหา นั้นๆ แล้ว
- 4) ต้องจัดทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะไว้ล่วงหน้า โดยทำไว้เป็นรายเนื้อหา หรือทำไว้เป็นบทๆ ตามบทเรียน หรือหลายบทรวมกันครั้งหนึ่ง พร้อมกับทำเฉลยไว้ด้วย

นอกจากนี้ วรรณ ยังได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกหัดเสริมทักษะที่ดีไว้ดังนี้

- 1) เนื้อหาที่นำมาจัดต้องเป็นเนื้อหาที่มีอยู่ในแบบเรียน หรือสอดคล้องสัมพันธ์กับแบบเรียน ทั้งในส่วนที่เป็นคำ ประโยค ข้อความและเนื้อเรื่อง

- 2) มีหลายแบบ เพื่อให้นักเรียนเบื่อ ทั้งเป็นการท้าทายให้นักเรียนอยากทำด้วย
 - 3) มีแบบฝึกหัดเสริมทักษะทุกเนื้อหา ตามที่แบบเรียนและหลักสูตรกำหนดไว้ ทั้งมีจำนวนมากพอที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะได้ตามที่ต้องการ
 - 4) เป็นแบบฝึกหัดที่ให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ความเข้าใจ หรือประสบการณ์ ที่ได้จากการเรียนที่ผ่านมาแล้วมาใช้ในการคิดแก้ปัญหา
 - 5) เป็นแบบฝึกหัดที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และมีทักษะในการใช้ภาษาเพิ่มขึ้น
- ฉวีวรรณจินดาพล (2528) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของแบบฝึกหัดดังนี้
- 1) มีคำสั่งชัดเจน เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับวัยของเด็ก
 - 2) มีตัวอย่างประกอบ ตัวอย่างที่ดีควรให้ผู้เรียนเกิดความคิดหลายๆ แนวคิด
 - 3) มีภาพประกอบ เพื่อดึงดูดความสนใจและสื่อความหมาย ความเข้าใจในคำหรือข้อความยิ่งขึ้น ภาพควรเป็นภาพเขียนรูปที่มีรายละเอียดของภาพน้อย
 - 4) มีเนื้อที่สำหรับเขียน ว่างให้เติม มีขนาดเหมาะกับคำ หรือข้อความที่นักเรียนต้องการเขียน
 - 5) การวางฟอร์มที่ดี จะทำให้เกิดความเรียบร้อย สวยงามและประหยัด
 - 6) ควรบันทึกวิธีสอนที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแบบฝึกไว้ว่า ผู้มีแบบฝึกด้วย
- Billows (1962) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกหัดไว้ว่า แบบฝึกหัดที่ดีจะต้องดึงดูดความสนใจและสมาธิของนักเรียน โดยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกทักษะเฉพาะอย่าง ใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิหลังทางภาษาของนักเรียน แบบฝึกหัดที่ดีควรมีหลายลักษณะ และควรมีความหมายของคำ
- Lawrence และ Hayden (1962) กล่าวว่า ลักษณะของแบบฝึกการเขียนสะกดคำควรใช้ภาพสิ่งของที่นักเรียนพบ เป็นสื่อนำไปสู่พยัญชนะและการสะกดคำ ครูควรใช้การทาบปัญหาเข้ามาช่วยให้การเขียนสะกดคำ เช่น ครูบอกลักษณะของสิ่งที่ทาบ ทาบปัญหาเกี่ยวกับคำ ความหมายของคำ พยัญชนะ และสระต่างๆ

River (1968 อ้างถึงใน มยุรี เหมือนพันธ์, 2535) กล่าวถึงลักษณะแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

- 1) ต้องมีการฝึกนักเรียนมากพอควรในเรื่องหนึ่งๆ ก่อนที่จะมีการฝึกในเรื่องอื่นๆ ต่อไป
- 2) ในแต่ละบทควรฝึกโดยใช้แบบประโยคเพียงหนึ่งแบบเท่านั้น

- 3) ผูกโครงสร้างใหม่กับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว
- 4) ประโยคที่ฝึกควรเป็นประโยคสั้นๆ
- 5) ประโยคและคำศัพท์ ควรเป็นแบบที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวันที่นักเรียนรู้จักดีแล้ว
- 6) เป็นแบบฝึกให้นักเรียนใช้ความคิดด้วย
- 7) แบบฝึกควรมีหลายๆ แบบ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย
- 8) ควรฝึกให้นักเรียนสามารถใช้สิ่งที่เรียนแล้วไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

Harless ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกว่า การเขียนแบบฝึกหัดต้องแน่ใจว่า ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับนักเรียน และควรสร้างตามหลักจิตวิทยา ดังนี้ (อ้างถึงใน มาสวิล รักบ้านเกิด, 2526)

- 1) ใช้แบบฝึกหลายๆ ชนิด เพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ
- 2) แบบฝึกนั้น นักเรียนสามารถพิจารณาได้ว่า แต่ละแบบแต่ละข้อต้องการให้ทำอะไร
- 3) ให้นักเรียนได้ฝึกการตอบแบบฝึกหัดแต่ละชนิด แต่ละรูปแบบว่ามีวิธีการตอบอย่างไร
- 4) แบบฝึกหัดเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความสามารถและความเข้าใจ
- 5) นักเรียนได้ค้นหาคำที่เรียนรู้จากบทเรียนตอบในแบบฝึกหัดให้ตรงเป้าหมาย

Pauk (1975) ได้กล่าวถึงแนวทางในการสร้างแบบฝึกดังนี้

- 1) ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพัฒนาทักษะต่างๆ อย่างเพียงพอ
- 2) แบบฝึกต้องครอบคลุมขอบเขตของทักษะทั้งหมดที่ประสงค์จะให้เกิดขึ้นและสามารถ

เลือกฝึกได้ตามความสนใจ

- 3) มีจุดประสงค์กำหนดไว้ในแต่ละตอน
- 4) คำถามต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในแบบฝึกต้องมีคำตอบเฉลยไว้
- 5) นักเรียนสามารถเลือกเนื้อหาตามความสามารถและความสนใจ
- 6) คำแนะนำในการทำกิจกรรม มีความชัดเจน
- 7) แบบฝึกต้องมีระบุแผนภาพ หรือกราฟที่ออกแบบไว้ เพื่อบันทึกผลความก้าวหน้า
- 8) มีความคงทนและมีความหมาย

จากลักษณะที่ดีของแบบฝึกการเขียนสะกดคำพอสรุปได้ว่า แบบฝึกควรมีเนื้อหาตรงกับจุดประสงค์ เรียงจากง่ายไปหายากและเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักสูตร กิจกรรมเหมาะสมกับวัย และความสามารถและพื้นฐานของนักเรียน ควรมีภาพประกอบ มีการวางฟอร์มของแบบฝึกที่ดี มีที่ว่าง

พอเหมาะสำหรับฝึกเขียน มีคำสั่งหรือคำชี้แจงสั้นๆ รัดกุม เข้าใจง่าย คำที่ฝึกควรมีจำนวนไม่มากเกินไป ให้นักเรียนได้ใช้ความคิด ฝึกคิดเร็ว สนุกสนาน เวลาที่ใช้เหมาะสม แบบฝึกควรมีรูปแบบหลายอย่าง นักเรียนจะได้ไม่เบื่อ ทำทลายความสามารถ และที่สำคัญนักเรียนสามารถทำแบบฝึกได้ด้วยตนเอง

2.3.3 ประโยชน์ของแบบฝึก

สุรางค์ จันทน์เอม (2514) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกว่า แบบฝึกหัดช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านและทบทวนในสิ่งที่ฝึกอยู่เสมอ เพื่อให้นักเรียนจำในเรื่องที่เรียนได้และสนใจ หรือมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียน

ยุพา ยิ้มพงษ์ (2522) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1) ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษาให้ดียิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากครูผู้สอน

2) ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะการที่ให้นักเรียนทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถของเขา

3) ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน ลักษณะการฝึกที่จะช่วยให้เกิดผล ได้แก่

- ฝึกทันทีหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องนั้น
- ฝึกซ้ำๆ หลายครั้ง
- เน้นเฉพาะในเรื่องที่ฝึก

4) ช่วยให้ครูเห็นจุดเด่นหรือจุดบกพร่องของนักเรียนได้ชัดเจน

5) ช่วยครูประหยัดแรงงานและเวลา

ยุพดี พูลเวชประชาสุข (2525) กล่าวว่า แบบฝึกการเขียนสะกดคำ ทำให้นักเรียนสนใจและช่วยฝึกทักษะให้เขียนสะกดคำได้ถูกต้อง เพราะแบบฝึกหัดช่วยให้นักเรียนรู้คำศัพท์ พร้อมทั้งความหมายของคำ ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาการอ่านและการเขียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล และทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาไทย

มาสวิล รักษ์บ้านเกิด (2526) กล่าวว่า แบบฝึกการเขียนสะกดคำ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดี มีความคงทนในทักษะทางภาษาไทย และเป็นเครื่องมือที่จำเป็นต่อการฝึกทักษะทางภาษาของนักเรียน ซึ่งจะทำให้ครูทราบพัฒนาการทางภาษาของผู้เรียน เห็นข้อบกพร่องในการเรียนและแก้ไขได้ทันที่ เป็นการช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จทางการเรียน

ฉวีวรรณ จินดาพล (2531) กล่าวว่า แบบฝึกหัดมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาทักษะมาก โดยเฉพาะในส่วนที่ทำให้นักเรียนได้ฝึกหัดเขียนหรือทำกิจกรรมด้วยตนเอง ดังประโยชน์ของแบบฝึกหัดที่จะกล่าวต่อไปนี้

1) ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะจากแบบฝึกหัดที่ครูสร้างขึ้นมา ซึ่งตรงกับเนื้อหาที่ครูทำการสอน

2) นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเรียนมาทดสอบความรู้ของตนเองว่า เกิดการเรียนรู้หรือมีทักษะมากน้อยเพียงใด

3) ให้ประเมินผลการสอนเป็นรายบุคคล

4) ใช้ทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว

Petty (1963) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกหัดไว้ดังนี้

1) แบบฝึกหัดเป็นส่วนเพิ่มหรือเสริมหนังสือเรียน เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระครูได้มาก เพราะได้จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ ระเบียบ

2) ช่วยเสริมทักษะการใช้ภาษา

3) ทำให้ทักษะทางภาษาคงทน

4) สนองตอบต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล

5) เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจบบทเรียนแต่ละครั้ง

6) เป็นแบบฝึกหัดที่จัดทำขึ้นเป็นรูปเล่ม นักเรียนสามารถเก็บรักษาไว้ใช้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนด้วยตนเอง

7) ทำให้ครูมองเห็นปัญหาต่างๆ ของนักเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

8) ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

Greene และ Petty (1971) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกหัดไว้ดังนี้

1) แบบฝึกหัดเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มาก

2) แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาให้ดีขึ้น

3) แบบฝึกหัดช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล

4) แบบฝึกหัดช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน โดยมีการฝึกซ้ำหลายๆ ครั้ง

5) แบบฝึกหัดช่วยเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้หลังจากจบบทเรียนแต่ละครั้ง

- 6) แบบฝึกหัดสามารถให้นักเรียนทบทวนได้ด้วยตนเอง .
 - 7) แบบฝึกหัดช่วยให้นักเรียนมองเห็นปัญหาต่างๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นๆ ได้ทันที่
 - 8) แบบฝึกหัดที่จัดทำขึ้น นอกเหนือจากที่มีอยู่ในหนังสือเรียน จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนเต็มที่
 - 9) แบบฝึกหัด ช่วยครูประหยัดแรงงานและเวลา นักเรียนไม่ต้องเสียเวลาลอกแบบฝึกหัดจากตำราหรือกระดานดำ ทำให้มีเวลาฝึกฝนทักษะต่างๆ มากขึ้น
 - 10) แบบฝึกหัดทำให้นักเรียนสามารถมองเห็นความก้าวหน้าของตน
- จากประโยชน์ของแบบฝึกหัดที่กล่าวมานี้พอสรุปได้ว่า แบบฝึกช่วยในการฝึกหรือเสริมทักษะทางภาษา การใช้ภาษาของนักเรียน สามารถนำมาฝึกซ้ำ ทบทวนบทเรียนและผู้เรียนสามารถนำไปทบทวนด้วยตนเอง จดจำเนื้อหาได้คงทน มีเจตคติที่ดีต่อทักษะภาษาไทย นักเรียนรู้คำศัพท์ ความหมายได้กว้างขวางยิ่งขึ้น นำแบบฝึกไปแก้ปัญหาคำอ่าน การเขียนเป็นรายบุคคลและกลุ่มได้ดี แบบฝึกถือเป็นอุปกรณ์การสอนอย่างหนึ่ง ซึ่งสามารถทดสอบความรู้ วัดผลการเรียนรู้หรือประเมินผลนักเรียนก่อนและหลังเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้ครูทราบปัญหาข้อบกพร่องของผู้เรียนเฉพาะจุดได้ นักเรียนทราบผลความก้าวหน้าของตนเอง ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการเขียนสะกดคำ และแบบฝึกการเขียนสะกดคำ ทั้งในประเทศต่างประเทศ ดังนี้

2.4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเขียนสะกดคำ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2516) ได้ศึกษาจุดอ่อนด้านทักษะเบื้องต้นทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบทดสอบทักษะเบื้องต้นทางการเรียนภาษาไทย พบว่า ด้านการเขียนสะกดคำ นักเรียนยังเขียนสะกดคำต่างๆ ไม่ได้ และด้านคำศัพท์นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจความหมายของคำในระดับที่ไม่น่าพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537) ที่ทำการประเมินความสามารถทางภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2534 พบว่า

ด้านการเขียนสะกดคำ มีร้อยละของนักเรียนที่มีผลการเขียนสะกดคำน่าพอใจ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 คือ 40 และ 59 ตามลำดับ ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

ดวงเดือน สุกีกิตต์ (2522) ได้ศึกษาหาความยากง่ายในการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความสามารถในการเขียนสะกดคำมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจความหมายของคำ

งามจิตต์ อาไพ (2523) ได้ศึกษาความสามารถในการเขียนสะกดการันต์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร และเขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนหญิงมีความสามารถในการเขียนสะกดการันต์สูงกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนในกรุงเทพมหานครมีความสามารถในการเขียนสะกดการันต์สูงกว่านักเรียนเขตการศึกษา 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Slatlery (1970) ได้ทำการทดลองสอนสะกดคำกับนักเรียนระดับ 9 โดยให้นักเรียนฝึกฝนสะกดคำให้ถูกต้องโดยใช้คำต่างๆ กัน พบว่าหลังการเรียนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Schwartz (1976) ที่ได้ศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนระดับ 1-5 โดยการผันและการสะกดการันต์โดยแบ่งเป็นกลุ่มเก่ง กลุ่มอ่อนเท่าๆ กัน พบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

Iles (1975) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการเขียนสะกดคำของนักเรียนระดับ 4 โดยการสอนสะกดคำตามลำดับอักษรของ พิตแมน (Pitman's imital Teaching Alphabet) กับการสอนสะกดตามลำดับอักษรปกติ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ได้รับการสอนสะกดตามแบบพิตแมนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำสูงกว่าการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Pinter (1977) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำ ที่สอนโดยใช้เกมการศึกษา และสอนโดยใช้ตำราเรียนปกติ กับนักเรียนระดับ 3 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการสะกดคำของกลุ่มที่ใช้เกมการศึกษาสูงกว่ากลุ่มที่สอนตามตำรา

จากเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการเขียนสะกดคำทั้งในประเทศและต่างประเทศพอสรุปได้ว่า ความสามารถในการเขียนสะกดคำมีความสัมพันธ์กับการอ่าน การฟัง ครูผู้สอนควรเตรียมการสอนอย่างดี การจัดการเรียนการสอนควรให้ผู้เรียนได้ใช้ประสาทสัมผัสห้าทาง ได้ยินเสียง ได้เปล่งเสียง ได้เห็นรูปคำ ได้ฝึกเขียนและมีกิจกรรมหลากหลาย

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ

สมศรี เพชรยิ้ม (2520) ได้สร้างแบบฝึกหัดทักษะภาษาไทย เรื่อง ตัวสะกดมาตราแม่กด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ มีค่าสูงกว่าก่อนทำแบบฝึกหัดเสริมทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ยุพา ยิ้มพงษ์ (2522) ได้สร้างแบบฝึกการเขียนคำที่ใช้อักษรควบ ร ล ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทำการวิจัยกับนักเรียนจำนวน 70 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนอักษรควบกล้ำหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ณรงค์ มั่นเศรษฐวิทย์ (2522) ได้สร้างแบบฝึกการเขียนอักษรนำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทำการวิจัยกับนักเรียนจำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกการเขียนอักษรนำโดยใช้แบบฝึกมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนอักษรนำ สูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บุญมา สังขฤทธิ์ (2525) ได้สร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยากสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทำการวิจัยกับนักเรียนจำนวน 42 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำยากหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ยุพดี พูลเวชประชาสุข (2525) ได้สร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเปรียบเทียบกับการเขียนตามคำบอก ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการเขียนตามคำบอก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาสวิมล รักบ้านเกิด (2526) ได้สร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำยากในวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร ทำการวิจัยกับนักเรียนจำนวน 60 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนของกลุ่มที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยากสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำยาก มีผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำยากสูงกว่ากลุ่มที่เรียนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีความคงทนในการเขียนสะกดคำยากไม่แตกต่างกัน

รุจิ สุขเสมอ (2526) ได้วิเคราะห์ความยากของคำ และนำคำยากมาสร้างแบบฝึกสะกดคำยาก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทำการวิจัยกับนักเรียนจำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประยงค์ รัชติการณ (2532) ได้ทำการวิจัยโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำยากกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้แบบฝึกทักษะนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำยากสูงกว่าก่อนการใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มยุรี เหมือนพันธุ์ (2535) ได้สร้างแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องตัวสะกดมาตราแม่กด สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทำการวิจัยกับนักเรียนจำนวน 40 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องตัวสะกดมาตราแม่กดสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ได้อาศัยแบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ (2535) ได้สร้างแบบฝึกสะกดคำยากสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกมีผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำยากสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยไม่ได้อาศัยแบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Clanton (1977) ได้ศึกษาผลของวิธีตัดอักษรตามวิธีการสอนสะกดคำ โดยให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดชนิดลบอักษรออกจากคำ แล้วให้นักเรียนเติมอักษรที่หายไป กับนักเรียนระดับ 6-7 จำนวน 194 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

Lowrey (1978) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ทำการวิจัยกับนักเรียนจำนวน 37 คน ผลการวิจัยพบว่า แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนสามารถทำคะแนนเฉลี่ยได้ร้อยละ 98.8 นอกจากนี้ยังพบว่า แบบฝึกช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วย

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำ พอสรุปได้ว่าแบบฝึกการเขียนสะกดคำเป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนสูงขึ้น ช่วยฝึกหรือเสริมทักษะทางภาษาของนักเรียน จดจำคำไว้คงทน ทำให้ครูทราบข้อบกพร่อง หรือปัญหาของนักเรียน และทำให้นักเรียนทราบผลความก้าวหน้าของตนเอง